

ROMÂNIA
CONSILIUL CONCURENȚEI

Piața Presei Libere nr.1, Sector 1, București, Cod poștal: 013701 • Tel.: (021) 318 1198, (021) 318 1199 • Fax: (021) 318 4908
E-mail: office@consiliulconcurentei.ro • Web: www.competition.ro; www.consiliulconcurentei.ro

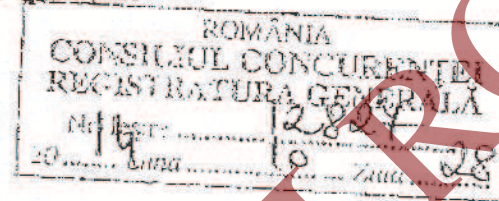
Domnului Valeriu ZGONEA, Președintele Camerei Deputaților

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

Biroul Permanent al Camerei Deputaților

Palatul Parlamentului, sector 5, București

Rf. la: Plx 204/2014 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.77/2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc,

În vederea compatibilizării legislației naționale cu regulile de concurență, printre atribuțiile conferite de *Legea concurenței nr.21/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare* autorității de concurență se regăsesc emiterea de avize conforme pentru proiectele de acte normative care pot avea impact anticoncurențial precum și formularea de recomandări de modificare a prevederilor cu efect anticoncurențial.

Unul dintre actele normative care a făcut, în mod repetat, obiectul recomandărilor Consiliului Concurenței este *OUG nr. 77/2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc*, cu modificările și completările ulterioare. Având în vedere existența în dezbatere parlamentară a unui proiect de lege de modificare a acesteia și în contextul amendamentelor propuse de Comisia de Buget și Finanțe, vă comunicăm următoarele:

Apreciem eliminarea unor prevederi de natură a crece discriminare în piață prin favorizarea CN Loteria Română SA în raport cu operatorii privați, în materie de posibile asocieri în vederea desfășurării de activități în domeniu.

Au fost însă identificate și o serie de aspecte cu posibil impact anticoncurențial, aspecte prezentate în continuare.

Întrucât este vorba despre un domeniu extrem de reglementat, cu reguli atât în ceea ce privește accesul pe piață, funcționarea propriu-zisă cât și monitorizarea de către stat a activității celor autorizați, considerăm că nu ar trebui create limite neclare, lipsite de transparență între jocurile identificate în lege și regulile aplicate acestora, inclusiv cele de natură fiscală, și oricare alte jocuri care, deși nu se regăsesc în cuprinsul legii, ar putea îndeplini condițiile de autorizare prevăzute la art. 3 din lege. Astfel, formularea existentă la art.17 alin. (2) și (3) „jocurile de noroc tradiționale/la distanță sunt toate jocurile de noroc prevăzute sau nu în prezenta ordonanță de urgență care îndeplinesc condițiile prevăzute la art.3...” la care se adaugă cea de la art.10 alin.(1) lit.o) „orice alte tipuri de jocuri de noroc, respectiv jocuri noi sau combinații...” poate permite/determina o aplicare arbitrară a condițiilor de licențiere și autorizare, putând crece eventuale discriminații în piață.

La art.5 alin.(10) se introduce noțiunea de *locații specializate*, în care se poate desfășura activitatea de jocuri de noroc tradiționale și anume, săli dedicate de slot-machine, agenții de pariuri, agenții loto, cluburi de poker, săli de bingo, cazinouri.

La art. 10 alin.(1) este introdusă, ca element de noutate, noțiunea de *jocuri de noroc la distanță*, care se aplică inclusiv în cazul jocurilor loto.

Potrivit art.10 alin.(1)), unde sunt enumerate și definite jocurile de noroc la lit.e, (i) *jocurile tip slot-machine (jocuri de noroc tradiționale – n.n.)* sunt de două tipuri și anume: *slot-machine*, care vor fi operate în locații specializate în care se poate desfășura activitatea de jocuri de noroc și (ii) *aparate electronice atribuitoare de câștiguri cu risc limitat* care nu vor fi operate în locațiile specializate menționate mai sus.

Pe de altă parte, dacă la lit.a) a art.10 alin. (1) unde sunt definite jocurile loto tradiționale, nu se menționează *videoloteria* ca variantă de *joc loto* (tradițional/land based – n.n.), în schimb, la lit. h), unde sunt definite *jocurile loto la distanță*, se vorbește inclusiv de *videoloterie*. Rezultă astfel de aici faptul că, în prezent, *videoloteria* nu mai este considerat joc de noroc loto tradițional ci joc de noroc la distanță (teoretic, deocamdată, jocurile de noroc la distanță sunt considerate ca fiind, mai degrabă, piețe distincte de jocurile de noroc land based).

Astfel, exclusivitatea acordată Loteriei Române în organizarea și exploatarea de jocuri loto și, conform acestui proiect de act normativ, loto la distanță, implicit *videoloterie*, se menține (art.18 alin.(1)), cu toate beneficiile aferente (inclusiv scutire de taxe sau taxare diferită și favorabilă).

În acest context, trebuie precizat faptul că, în anul 2006, prin Decizia nr.134 Consiliul Concurenței a constatat faptul că *videoloteria* este joc de noroc de tip *slot-machine* și se desfășoară pe o piață concurențială pe care sunt prezente ambele tipuri de joc. În consecință, ar fi trebuit ca și pentru acest joc să se plătească taxele prevăzute pentru *slot-machine*. Prin decizia de mai sus, menținută în instanță, s-a dispus returnarea ajutorului de stat ilegal de care a beneficiat Loteria Română prin scutirea *videoloteriei* de la plata unor taxe.

Cu toate acestea, prin *Normele metodologice de aplicare a OUG nr.77/2009, aprobate prin HG nr.870/2009*, *videoloteria* a fost încadrată în categoria *jocurilor loto* și nu în categoria *slot-machine* fapt care a atras după sine, în continuare, scutirea de la plata taxelor aferente *jocurilor slot-machine*.

Ulterior, prin Decizia Consiliului Concurenței nr.53/2013 s-a reconfirmat, din punct de vedere al analizei de piață, încadrarea *videoloteriei* în categoria *jocurilor tip slot-machine* și nu în categoria *jocurilor loto*.

Printr-o astfel de încadrare, Loteria Română a beneficiat și beneficiază în continuare de un tratament fiscal preferențial, aspect care echivalează cu o măsură susceptibilă de a constitui ajutor de stat. Totodată, prin încadrarea *videoloteriei* în altă categorie decât *slot-machine*, Loteria Română nu este ținută să respecte toate condițiile necesar a fi îndeplinite pentru obținerea licenței și a autorizațiilor de exploatare fapt care, de asemenea, creează o discriminare în piață, distorsionând concurența.

Un alt element de noutate este împărțirea *jocurilor de noroc de tip slot-machine* în două categorii, prima fiind cea a *slot machine* propriu-zise iar cea de-a doua, cea a *aparatelor electronice atribuitoare de câștiguri cu risc limitat (AEACRI)*. Deși, la prima vedere pare a fi vorba despre un nou joc de tip *slot-machine*, despre care nu există date în prezent, atât vreme cât vorbim despre o substituibilitate din punct de vedere al consumatorului între *slot-machine*

și videoloteric, pe care le considerăm ca fiind pe aceeași piață, cel mai probabil slot-machine și AEACRL sunt, de asemenea, substituibile.

De altfel, dacă principala diferență invocată de reglementator și de Loteria Română în susținerea VLT ca joc distinct de slot-machine era conectarea on-line a terminalelor de joc la un sistem central¹, fapt care nu se întâmpla în cazul terminalelor de slot-machine care funcționau independent, în actualul proiect de act normativ se menționează expres la art. 15 alin. (2) lit.f) faptul că mijloacele de joc tip *slot-machine* (sunt *slot-machine* propriu-zis cât și AEACRL – n.n.) sunt conectate prin intermediul unor programe informatice independente, unice la nivelul societății organizatoare, cu obligativitatea centralizării într-un sistem informatic centralizator care va fi conectat la Oficiul Național pentru jocuri de Noroc. Cu alte cuvinte, din acest punct de vedere, între slot-machine și AEACRL nu există nicio diferență iar diferența care exista între slot-machine și VLT, diferență nerelevantă din punct de vedere al consumatorului, nu mai există.

În condițiile proiectului de lege analizat vorbim, practic, despre trei jocuri de noroc și anume: *slot-machine*, *aparate electronice atribuitoare de câștiguri cu risc limitat*, ambele ca jocuri tip slot-machine și *videoloteria* ca joc loto la distanță, fiecare cu regim de autorizare separat și diferit.

Din punct de vedere al cererii/consumatorului și pe baza definițiilor date în lege precum și a informațiilor deținute de autoritatea de concurență, toate aceste trei jocuri de noroc se regăsesc pe aceeași piață fapt care reclamă un regim de autorizare, funcționare și monitorizare nediscriminatoriu, care să nu-i favorizeze pe unii operatori în detrimentul altora.

Referitor la aceasta și revenind la condițiile de autorizare și funcționare ale operatorilor din piață, la art. 15 la alin.(6) este prevăzut numărul minim de mijloace de joc, necesar a fi îndeplinit de organizatorii de jocuri de noroc pentru a putea funcționa precum și numărul de aparate/locație de joc, implicit locațiile în care se poate desfășura activitate de jocuri de noroc.

Dacă la lit.a), pentru *jocurile tip slot-machine* (potrivit art. 10 alin.(1) lit.c), atât slot-machine propriu-zise cât și aparatele electronice atribuitoare de câștiguri cu risc limitat (AEACRL)) este prevăzut un număr minim de 100 de mijloace de joc pentru fiecare organizator în parte, celalalte cerințe, unele neclare din punctul nostru de vedere, creează discriminare între operatorii de jocuri de noroc care funcționează pe aceeași piață precum și posibilități de interpretare privind aplicarea lor în mod discriminatoriu.

Așa cum precizam anterior, la art. 5 se utilizează noțiunea de *locații specializate* în care se poate desfășura activitatea de jocuri de noroc, prevedere preluată și la art. 10 alin.(1) lit.e) unde sunt enumerate *jocurile de tip slot-machine* și unde se precizează, la pct. i) *slot-machine*, faptul că acestea vor fi operate în *locații specializate* în care se poate desfășura activitatea de jocuri de noroc. În același timp, potrivit pct. (ii) AEACRL nu vor fi operate în *locațiile specializate* menționate mai sus. Prin urmare, acestea pot fi operate oriunde, fapt care introduce o discriminare clară între operatorii de slot-machine și cei de AEACRL.

Potrivit pct. (i), lit.a) alin. (6), art. 15, pentru o sală de jocuri (reamintim că, la art. 5 se vorbește despre *săli dedicate de slot-machine*) sunt necesare minim 20 slot-machine pentru București, respectiv 15 pentru provincie. „Pentru spațiile în care se desfășoară acest gen de activitate, ca activitate principală. În aceste locații se pot desfășura și alte activități economice (inclusiv, de ex. activități de bar și restaurant, dar ca activități secundare și nu principale -

¹ Sistemul central asigură activarea, monitorizarea permanentă a terminalelor, centralizarea datelor și validarea automată a câștigurilor acordate jucătorilor.

n.n.), inclusiv cele prevăzute de prezenta ordonanță de urgență (inclusiv alte jocuri de noroc - n.n.).

Potrivit pct.iii), slot-machine pot fi amplasate inclusiv în agenții de pariuri, cu condiția să fie în număr de minim trei astfel de aparate de joc.

În cazul în care mijloacele de joc sunt interconectate în sistemul de joc jack-pot este necesar un minim de 50 aparate exploatate în cel puțin două locații iar în cazul jocurilor de noroc temporare, sunt necesare minim două slot-machine.

În ceea ce privește AEACRL, singura cerință este cea de la pct. (ii), potrivit căreia, pentru locațiile în care se desfășoară și alte activități economice este prevăzut un număr de două aparate.

Aceste condiții de acces pe piață pot fi mai mult sau mai puțin restrictive, în funcție de anumiți factori economico-sociali sau de natură fiscală. Toate aceste bariere la intrarea pe piață trebuie să aibă la bază calcule obiective și să se aplice în mod nediscriminatoriu, tuturor celor prezenți pe o piață.

O altă prevedere care ar putea crea probleme în piață este cea de la art.20 din (7) potrivit căreia un operator de jocuri de noroc își poate vinde echipamentul pentru jocuri doar unui producător sau importator - titular de licență în conformitate cu prezenta ordonanță de urgență - sau unei persoane din afara teritoriului național român. Fără o justificare obiectivă, o astfel de situație ar putea afecta vânzătorii, limitând semnificativ numărul de potențiali cumpărători.

Totodată, pentru a nu fi implicate elemente susceptibile să denatureze mediul concurențial prin măsuri de natura ajutorului de stat ar trebui ca sistemele de taxare impuse atât pentru *videoloterie* cât și pentru AEACRL să fie similare cu cel impus pentru jocurile de noroc *slot-machine*.

Prin urmare, este necesar ca toate întreprinderile dintr-o piață să beneficieze de același tratament din partea statului, indiferent dacă este vorba despre acces pe piață sau despre nivelul de taxare. În caz contrar, prin aplicarea unui tratament discriminatoriu, se pot crea avantaje pentru unii în detrimentul celorlalți, fapt care poate influența în mod negativ mediul concurențial.

Având în vedere cele menționate mai sus, considerăm necesară modificarea prevederilor proiectului de act normativ astfel încât *videoloteria și aparatele electronice atribuitoare de câștiguri cu risc limitat (AEACRL)* să fie supuse aceluiași regim fiscal și de autorizare ca și *slot-machine*.

Cu deosebită considerație,

Hogdan M. CHIRITOIU

Președinte

